העולם הזה

העורך הראשי: אורי אבנרי

ראש המערכת: שלום כהן

עורכי־משנה: דוב איתן. אורי סלע

עורך כיתוב: איתן גבירול

עורך תבנית: אהרון צור

הכתב הראשי: אליהו כרמל

צלם המערכת: יהודה יזרעי

חברי המערכת: ישראל ביבר, ניצה נבו, ליוי נליוי, דויד הורוביץ, רותי ורד, רוני וזהר, אברהם הרפון, אוסקר שאובר, משה לשם, אביבה סמו, שמוס קינן, שלמה פרן, פיליפ קשת.

הצייר הראשי: שמואל ברשוב

עורך דסק: אריה אריאל

מנהל מבצעים: שלמה אייר

מנהל מעבדה: יתו רחון

רח' גליקסון 8 תל־אביב. מען המברקים: „עולמפרס" ת. ד. 136, טלפון 26785. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות פלבד עבור מודעות המתפרסמות תחת הכו־תרת „דו"ח לציבור". „דו"ח לבוחר". „דו"ח לנוסע" וכו' המוכנות על־ידי חברי המערכת ונבדקות על־ידם. המדור „דו"ח לבוחר" כולל מודעות פטפט פפלנות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכנן ול־דעות המובעות בהן ושאינן משקפות ב־שום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

קווי יבי.

מרדכי קרונפלד, מרחוב סמולנסקין מס׳ 3, תל־אביב, שלח לי השבוע סיפור אישי, כתרומתו לנושא: „הנוער עברי — לאן?"

„לפני סיימי את שרותי בצבא," כתב, „הופיע מיכרז בקרב הצבא על קורסים שו־נים — חקלאות, טרקטורים ופלחה, מסגרות ונגרות. מאחר שלמדתי בבית־ספר חקלאי, הרי חשבתי שהקורס המתאים לי הוא קורס טרקטורים ופלחה. מלאתי שאלונים וקיבלתי המלצות. הכל הלך לפי מיטב כללי הביורו־קרטיה, עד שהגיעה שעת המעשה.

הפנו אותי למוסדות שונים, ולבסוף קיבלתי תשובה משכנעת ביותר מאותו משרד שהפיץ את המיכרז: „אנחנו מצטערים מאד. אנו מטפלים רק בעולים חדשים, ולא בילידי הארץ!"

„הודיתי לפקיד והלכתי לי. עודני תוהה על קנקני, והנה שמעתי ברדיו, ואף קראתי בעתונות, כי בי. ג׳. הכריז בכנס מושבי־העובדים בכפר יחזקאל כי דרושים עוד 600 מדריכים חקלאיים למושבי־עולים.

„שקלתי בדבר ומצאתי את עצמי כמועמד מתאים. בית־ספר חקלאי, מס־כף בצה"ל, כל אלה ודאי תכונות מתאימות לתפקיד הנ"ל. למרות שידעתי כי קושי רב כרוך בעבודה זו, פניתי לסניף תנועת־המושבים בתל־אביב. שם נאמר לי: „אתה בחור צעיר וחסר־נסיון. לא נוכל לקבלך לעבודה זו!" שואל הקורא קרונפלד, בצדק מה: „למה לו לנוער לחפש את הקשה, כשהוא יכול לבלות את שמונת שעות עבודתו במשרד או בסדנה עירונית, מבלי שיעשו לו כל טובה ויקבלוהו במקומות מסוכנים ונידחים לעבו־דה קשה ורבת־אחריות?"

★ ★ ★

אחד הקוראים שקראו בזעם עצור את שתי הרשימות שהקדשתי במדור זה למכתבה של אותה נערה אלמונית ולתשובות שקיבלה, היה דן גתר מבת־ים, המעיד כי „הרגשתי צורך לכתוב מכתב זה מאותה סיבה כמו אותו צעיר ממושב־העובדים" (העולם הזה 948.) רק כדי לשכך את התמרמרותי."

דעתו של הקורא גתר: „כל אותם מחפשי פורקן, הקופצים על ההזדמנות למלחמה כעל מארב שיצילם מהתנחנותם, ביניהם אותה נערה אלמונית הטוענת כי „למרות שלא הייתי רוצה במלחמה הרי הייתי רוצה בה רק משום אותה חוויה ותוכן חדש," מזכירים לי דברי בחורה אחרת.

„בהפלגת הסיום של אחד הקורסים הימיים לפני שנתיים אירע ובלילה איבדו שלוש סירות את השייטת והמשיכו להפליג דרומה. בבוקר מצאו את עצמם קרוב מאד מול חופי עזה, וכל עוד רוחם בם הסתלקו משם חזרה צפונה.

„לאחר ההתרחשות קמה אחת הבנות ו־צייצה: „בעצם, חבל שלא נכנסנו לעזה! זאת היתה יכולה להיות חויה מעניינת!" (עוד מחפשת חויות אחת!) או ענה לה אחד החברה, וטוב ענה: „את היית שם חוטפת חויה שהיה לך מספיק לכל החיים!" אני חושבת שזו התשובה שצריכה להינתן לכל מחפשות החויות למיניהן."

דן גתר מעיר לנו, הקוראים: „כל הכבוד לכם ולפעליכם ולחויותיכם. לעתים אף אני חושב שהיה טוב. (אולם) לדעתי חיבבות חויותינו להיות מסוג אחר לגמרי, לא חויות אשר ריח אבק־השריפה נודף מהן ודם נוסף מהן." למשל: „השתתפות בטיולים (מתח), התהפכות בהפלגה מחיפה לתל־אביב בלילה וכל הכרוך בה (סכנות), מסע שלושה ימים בגליל, מסע לאילת (שוטטות), הפלגה ל־קפריסין במפרשית וטיול באי (חויה הכוללת הכל)."

כה לחי, הקורא גתר, החותם „בשפתיים חשוקות ובפה קפוץ", אולם מוסיף: „נ. ב. הראיתי את המכתב לחברה הבת־ימית והם משגרים בזה הזמנה דרככם לכל־אותם מוכי־גורל חסרי־התקוה, לבוא לבת־ים ופה, נס־עימם חויות ככל אשר תחשק נפשם, לבל יאמרו כי פסו חויות מישראל!"

★ ★ ★

בינתיים קיבלתי עוד מכתב מאותו צעיר שאת תשובתו לנערה האלמונית ערסמתי לפני שלושה שבועות. לפי בקשתו, ציינתי אז רק שהוא „צעיר בן 20 ממושב־עובדים בשרון." הצעיר, ראובן מרשפין, כותב ה־שבוע:

„אני פשוט חייב להודות לכם על שהבאתם את דברי לידיעת הקוראים. בשבילי היה זה נצחון גדול, החברה (במושב) טענו שהמכתב הוא פרי המצאתם. הם הופתעו מעט כשהר־איתי להם את התשובה שקיבלתי מאיתה אלמונית!"

★ ★ ★

בערב חג־המולד עמד גם כתב העולם הזה בין ההמון שהצטופף בפתח הכניסה ביפו. שרשרת של שוטרים מנעה את הכניסה. ל־פתע הופיעה גברת צעירה ופקדה על קצין־המשטרה להכניס אדם מסויים.

„מה פתאום?" שאל הכתב הממורמר, שהתקשה מאד לעבור בעצמו את השרשרת. „זיהי בתו של שר המשטרה!" ענה ה־קצין קצרות.

השבוע נתברר כי אותו קצין טעה. אחרי פרסום הרשימה על חג־המולד, בה הזכיר הכתב גם את בת השר, נמסרה לנו הכחשה נמרצת: אף אחת מבנות השר לא היתה חולמת על הופעה במקום זה.

שמי שפיון

במוסר אין כל חדש

מזה שנים מדי שבוע בשבוע, מוקיעים אתם בשחצנות ובעזות פנים את הערכים המקודשים מזה אלפי שנים, בחברה האנושית (לרבות בחב־רה הישראלית), כגון: צביעות (פוליטיקה), אי־צדק (משפט), שחצנות (עתונאות), סכלות וחו־סר הגיון (ספרות), ניצול לרעה של סמכויות ותפקידים ציבוריים (פקידות בכירה). מעולם לא העמדתם תחליפים (אם יש באלה) לאותם ערכים. לפיכך תוהה אנוכי ישואל: ביצד עשויה חב־רה אנושית להתקיים ללא ערכים אלה? והלא המה מהווים את המוסר החברתי הקיים. אם כן, לשוא עמלכם וטרחתכם! אך שאלה אחת יש להבהיר: היש תקוה למין האנושי? או שמא התכונות המנויות לעיל הן דווקא אנושיות? אם כן, אין לכם מה לעשות. ועליכם לפנות את העסק!

ש. איתן סטודנט, ירושלים

תיכף ומיד.

הגיים השמיני

אם המצב בארצנו הוא כפי שאתם מתארים בגליון האחרון (העולם הזה 950) הרי מוטב להתאבד. אך מאחר ואני מאמין שאין אתם מתארים את המצב והיסה אלא בכפקת, ואת הרע בהמונו, הריני נשאר בחיים ומחכה!

יוסף אלמוג, משק ×

...אנו מעריכים מאד את יחסכם האוהד כלפי עבודתנו.

שורת המתנדבים, ירושלים

...בזמן האחרון אינני הולך לקולנוע. המצב במדינה כל כך מעניין! רי להציץ בעולם הזה ואתה מרגיש כאילו הנך משתתף בסרטריקומי (בצבעים טבעיים. שלושה ממדים). אין צורך אפילו להיעזר בפיצוח נרעיים. חביתו יוצא מן הכלי!

ישראל בר־דב, תל־אביב

(כמעט) כל ההכנסות מוקדשות לקרן המגן.

שכר הצבריות

אני סבור בהחלט כי רמותה של הצבריות הא־מיתית איננה קיימת רק בקיבוצים. גם בערים הגדולות, ואפילו בבית־קפה תוכל למצוא, בין ענני העשן יצור צברי חמור.

יגאל בן־יעקב, תל־אביב

לא הייתי בנח"ל או בקיבוץ, אינני משתמשת בסלנג צברי מובהק, תסרוקתי איננה פרועה כמ־יותר, ובכל זאת, האם אתם חושבים שאני מת אימה לתחרות?

יפה גלעד, חיפה

מה יקרה אם הזוכה תוקח את הפרס של 1000 הלירות בידיה הצברית ותיסע ישר להוליבוד?

אהובה וינשטיין, רמת־גן

הפרס ישולם על־ידי המערכת עצמה לצר־כי השתלמותה של בעלת־התואר, והיא לא תהיה חופשית להשתמש בו לצורך אחר.

חן צברי. אופי צברי. תסרוקת צברית. זה עוד איך שהוא. אבל כשאתם מדברים על „חיוך צברי" זה כבר יותר מדי! דומני ששפת־החיוך, לפחות, היא בינלאומית...

אריה לוי, רחובות

אל תסתכל בחיוך אלא במה שיש בו — מודעה לתמרוקים כמו בחיוכה של כוכבת הוליבוד סוזאן היוורד (ראה תמונה) או חד־וות עלומים ישראלית כמו בחיוכה של חב־רת משק גן־שמואל זוזי לב (ראה תמונה).

חיוך צברי

על נקיון ועדלאידע

יש מן הנכון בדבריו של מ. ז. ננד קיום העדלאידע השנה (העולם הזה 948), אולם אינני סבור שהוא נאיבי עד כדי לא להבין שיש בשי־קולו של חיים לבנון חישוב שההכנסות שיבואו מבואם של תיירים יעלו על הוצאות העדלאידע. וכן לבדר מעט את רוחם הנכאה של תושבי העיר.

מוטב לתושבי תל־אביב ראש עיר אשר משום מה איננו דואג מספיק לנקיונה של עירו, מאשר דיקטטורים (דיקטטור־פרויט) כמו בחושימאן.

כרמי הלינג, תל־אביב

...המרחב מסביב תופס ונופש. ובישראל מש־תעשעים בכיזבוי בספי ציבור על ערלאידע. סרסי סופרים (שאינם נזקקים להם) ומאות אלפי ל־יי על יכואנים ומתווכים למיניהם, בו בזמן שדלת העם מוציאה את לחמה לקרן המגן. חוששני שמצב פרדוכסלי זה יימשך עד שהלבה המר־חבית תכסה את כולו. זה מזכיר לי את ימי פומפיאה האחרונים...

משה מזרחי, ראשון לציון

חיל ניצנה

...ברשימתכם על עמנואל (עמון) שרעב־(העולם הזה 943) חלל ניצנה הביע המרירות בקיבוץ נחשולים, שלמה ירון. דברים שפגעו קשת בכבוד הורי המנוח. הגם מסולפים מיסודם ואין בהם שמץ של אמת.

עמנואל ז"ל לא נהל בשכונת התקווה. אלא בשכונת מכבי החדשה. הוא בכלל לא היה מופי־קר לרחוב בילדותו, אלא קיבל חינוך כיאה, לא רק בבתי־הספר שבהם ביקר עד גיל 16. אלא גם בבית הוריו. לא היה כל מקום או צורך „להצי־אותו. בין מבחינה נפשית ובין מבחינת בריאותו. כפי דבריו המתפארים של ירון.

עו"ד ד"ר יעקב קוסט, תל־אביב

נוער מחפש את המיבצע

אני מסכים לכל הדיעות שהעולם הזה מביע ואני בטוח שרובו של הנוער גם כן... אולם אם אתם חושבים שהזקנים שלנו יתחשבו בכם. אתם מאד נאיביים... אתם משולים לאותה כיתה המתחילה לפרוץ אל קהי האוייב אלא שהיא מפ־סיקה באמצע. מאיזה סיבות שהן. אני חושב שאני מדבר בשם רבבות צעירים המוכנים לתת חיל לפעול, אבל איך, מתי ומה?

אלמוני, תל־אביב

האמת במעורמיה

...התבהרה לי האמת הערומה שהעולם הזה הוא שופרו הבלתי־רשמי של אב הפאשיזם בישי־ראל, מנחם בגין...

שמואל, חיפה

חיוך במכונית

בתמונתה שהתפרסמה במדור המכתבים (העולם הזה 950) רומה הקוראה אסתר לוינסקי לשחקן בוב הופ (שים לב לאף השקערורי ולסכת הבו־לטת) ויש לה גם הומור כמו להופ.

אני מפחד שכבופו של דבר יפול אחד מקוראי העולם הזה בפח שלה. ואחריכך יהרוש פיצויים מהמערכת.

גבריאל ששבש, יפו

כל המשתתף בויכוח עם הקוראה לוינסקי יעשה זאת על אחריותו האישית.

תחי האכזריות

עלינו לסלק את בעלי המוסר שלנו ולמלא את מקומותיהם באנשי מציאות ומעשה. מפני שכל אדם הרוצה לשלוט חייב להיות אכזר במי־דה מסויימת. לנבי אלה הספרדיים בעדו. ...לכן עלינו להיות האכזרים לפני האויב. למען נשינ

חיוך הוליוודי

...יצר הקיום הלאומי של העם היהודי הוא הוינאמו אדיר... אבל היום הוא מפורק וקפור בשמן סיכה. הפעלתו תתאפשר רק אם תושמד על חזזה התודעה הלאומית... העם היהודי לא עשה את כל המפלול הזה לתפארת המליצה ואף לא בשביל „להשתלב" ו„להתאחות" במרחב...

אריה שרון, תל־אביב

הרמטכ"ל שלנו, חניך העמק מנהל? יהודי משכיל? ואיש צבא מהולל?

וחיליו, בני דת משה אברהם יצחק ויעקב. נבורים המה

וחיילותיו בנות שרה רבקה רחל ולאה. מזרע אבותינו הקדומים והקדושים.

נינים ונכדים של יהושע בן נון, נדעון ודי מכבים.

לנשק הננה לבטחון המדינה הם זקוקים. עשיר ורש צעיר וזקן, תרמו לקרן המגן!

ש. ג., עתלית

היתה זו רק טיפה מן הים הפיוטי של הקורא ש. ג. שכלל 94 גלים (שורות)

אמהותינו חמודות ויעוקצניות

למקרא חוכמותיהם של הצברים הפעוטים, עולה חשד נורא בלבי כי לפחות חלק מהן הומצא על־ידי האמהות.

רנה טל, תל־אביב

אמהות אכלו בוסר ושיני בנים תצוח־צחנה (על־ידי משחת־השיניים הכלולה בח־בילת־הפרס).

...ממתי זה חולשים המשלטים הסורים על הגליל המערבי מדן ועד לים כנרת"? (העולם הזה 949).

מרדכי ב., חיפה

עורך המדור במרחב סעה בא"ש לילה, איבד את הכיוון.

מכתבים

האויב מצפון

בשבכי באוה? סיירים קטנטן, אשר פתחו ניבם לעבר סוריה, היה לי תענוג רב לקרוא את ה־רפורטי"ה המקיפה אודות האויב, אשר מפניו חייב אני לנהן על המולדת (העולם הזה 949).

עוזי ויזנפלד, צ.ה.ל.